

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 181.

V Ljubljani, v petek 9. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Vsakemu udeležencu velike skupščine naše prevažne družbe sv. Cirila in Metoda ostane včerajšnji dan v prijaznem Kranju v trajnem spominu, kajti vsprejem na kolodvoru in v mestu, kakor smo že včeraj naglašali, je bil navzlic neugodnemu vremenu preljubezljiv in prekrasen. Pri sveti maši v dekanijski cerkvi, katero je daroval č. g. dr. Pernè, je domači pevski zbor iznenadil goste z izbornim petjem, kakeršno čujemo redkokje. Po sveti maši, katere so se udeležili vsi skupščinarji in mnogo mestnega prebivalstva, se je pričelo zborovanje v ukusno okrašeni čitalnični dvorani v hiši gosp. P. Mayerja. Na odru je bilo zbrano družbino vodstvo in veleč. g. dekan Mežnarec. Načelnik profesor T. Zupan otvori zborovanje rekše:

„Leta 1495 so meščani kranjskega in ljubljanskega mesta v dolnjem Ahenu postavili oltar na čast sv. Cirilu in Metodu in za slovenske božjepotnike ondi priskrbeli domačega duhovnika. Pod varstvom teh dveh slovanskih blagovestnikov so nekateri slovenski mladinojubi leta 1885 ustanovili šolsko družbo v obrambo verskonarodne vzgoje naše mladine, osobito v obmejnih pokrajinah slovenske zemlje. Dasi je vlada še le leta 1886 potrdila družbo, vendar letos praznujemo desetletnico njenega obstanka. Mnogo je bilo truda in požrtvovalnosti v tem času, da se je družba lepo razvila in vdomačila. Huda so bila leta, blisk in tresk je udarjal od mnogih strani, a premagano je vse, vihra se je polegla. Družba je ostala zvesta svojim vzorom in namenom, taka ostane tudi v prihodnje. Prosimo Boga, da je mil Slovence!“ (Živahno odobravanje.)

Tajnik, župnik A. Žlogar, obširno poroča o družbinem delovanju v zadnjem letu. Delokrog slovenskega šolstva se je ugodno razširjal, posebno ob mejah, kamor je vodstvo v prvi vrsti obračalo svojo pozornost, kajti namen mu je: Slovenski mladini

ohraniti in priboriti slovensko šolo. Dosegli bi že bili ta namen, družba naše ne bilo bi treba več, ko bi merodajni faktorji poslušali mnoge naše pritožbe in utemeljene prošnje. Tako pa si mora mali naš narod z velikimi denarnimi žrtvami vzdržavati slovenske šole, da reši slovenske otroke nemškega in italijanskega potujčenja. In ta slovenska armada, ki žrtvuje za ta blagi, krščanski namen, šteje nad 12.000 udov, prvenstvo pa zasluži narodno ženstvo, kateremu hvala in slava. (Burni dobroklici.) Šolskih zavodov vzdržuje družba 14, v katerih se na stotine slovenskih otrok vzgoja v verskem in narodnem duhu.

Da je n. pr. v Trstu potrebna slovenska šola, priča 300 otrok, ki obiskujejo tamošnjo od družbe z velikimi žrtvami ustanovljeno in vzdrževano šolo; in zaradi pretesnih prostorov je moralo vodstvo težkim srcem odsloviti še nad 70 oglašanih otrok, ki se bodo morda potujčili.

Družba letos razven „Vestnika“ ni izdala nobene knjige, pač pa razdelila nad 13.000 knjig molitvenih, učnih in zabavnih, katere je družba sama založila ali nakupila.

Akoravno je letos deželo Kranjsko zadela velika nesreča, vendar domoljubi niso pozabili družbe, razni dobrotniki so se je spominjali pri vseh primernih prilikah. Razposlala je družba na razne kraje nad 200 nabiralnikov, katere je izumil neki umirovljeni, za družbo navdušeni gosp. stotnik.

Tajnik v imenu vodstva izreka zahvalo vsem društvom, korporacijam, zavodom in posameznikom, osobito slov. časnikom, ki podpirajo družbine namene. Spominja se umrlih članov in podpornikov, imenoma za slovensko šolstvo prezasluznih učiteljev Močnika, Praprotnika in Tomšiča.

Konečno izreka zahvalo gosp. poslancu Povšetu, ki se je na Dunaju mnogo trudil, da je družba v Trstu kupila pod ugodnimi pogoji lepo poslopje za šolo, ter pozivlja Slovence, naj ne pozabijo slov. šole v Velikovecu, kjer se gradi krasno novo poslopje za krščansko prosveto in narodno zavest. Velik je ta narodni

davek, toda v sedanjih neugodnih razmerah, nujno potreben, kajti pomnimo besede pesnikove:

„Slovenskim sinovom naj v srce doni,
Da višje dolžnosti in slavnije ni,
Ko za domovja čast,
Blagor in srečno rast
Delati, dokler naš Triglav stoji.“

Burna pohvala zadoni po dvorani koncem tega poročila.

Načelnik gosp. Zupan izreka obžalovanje, da iz vodstva izstopi za družbo mnogozasluzni blagajnik gosp. dr. Vošnjak, kateremu skupščina izrazi zahvalo z živahnimi „Živio-klici“, ter pozivlja vse, da v hvaležen spomin to leto umrlih članov vstanejo s sedežev, kar se zgodi.

Blagajnik gosp. Koblar poroča o denarnem stanju v IX. družbinem letu. Dohodkov je imela družba 15.940 gld. 42 kr., stroškov 14.643 gld. 14 kr., torej je bilo prebitka 1297 gld. 28 kr. Največ dohodkov so donesle podružnice, namreč 6335 gld. 86 kr., največ stroškov je bilo za šolske zavode v Trstu in okolici, to je 6902 gld. 35 kr.

Gospod Oroslov Dolenec v imenu nadzorništva poroča o naloženih denarjih pri raznih zavodih. Nadzorništvo skupščina izreče oprostilo.

Na to se je vršila volitev jedne tretjine družbinega vodstva in jednega uda namesto umrlega M. Močnika. Po kratkem razgovoru so bili v vodstvo izvoljeni gg.: Dr. Bleiweis vitez Trsteniški, dr. Ivan Dečko, Gregor Einspieler, dr. Ivan Svetina in A. Zlogar. V nadzorništvo so bili izvoljeni gg.: O. Dolenec, M. Malenšek, Fr. Povše, Fr. Ravnikar in J. Vrhovnik; v razsodništvo so bili izvoljeni prejšnji člani, le na mesto gospoda L. Ravnikarja, ki se je preselil iz Ljubljane, je bil izvoljen dež. blagajnik g. Dragotin Zagar.

Gospod dr. Vilfan izrazi željo, naj bi vodstvo ukrenilo primernejši način zastopstva podružnic pri skupščinah; g. V. Globočnik želi, da bi se vodstvo pomnožilo za nekaj članov, ali pa pra-

LISTEK.

Ubinam gentium sumus!

(Kulturne črtice.)

(Dalje.)

Daljna zasluga predstojnikova je:

3. Da je odstranil tretjega gorečega in učenega duhovnika, tudi doktorja bogoslovja, profesorja na nekem deželnem srednjem zavodu, ki je moral oditi na faro.

Predstojnik ima na duši:

4. Da je bil odstranjen od šole brez privoljenja duhovne oblasti in brez dokazane krivice četrti vneti duhovnik in katehet v deželni ljudski šoli, ker se ni znal klanjati tam, kjer mu tega ne dopušča njegova duhovska čast.

Predstojnik je kriv:

5. Da se je odrekel šoli in odšel na faro učen in goreč duhovnik, tudi doktor bogoslovja, večletni katehet v nižji dekliški ljudski šoli v Zagrebu in večletni vrednik „Hrvatskega Učitelja“, ker ni mogel dobiti pod tem predstojnikom nobenega mesta na kakem srednjem ali v obče na kakem višjem šol-

skem zavodu, dasi je bilo takih mest več praznih in dasi je učen in v šolskih stvarih izkušen. Zato ga ni mogel dobiti, ker je imel vedno stalen in čist duhovski in hrvatski značaj: imeli so ga za opozicijskega. Pripovedujejo nam, kako mu je predstojnik pri slovesu osebno izjavil, da je tudi klika mladih duhovnikov, mej katero broji predstojnik tudi njega, kriva, da vlada pri nas toliko prepušča Srbom proti Hrvatom in da bi se vlada Srbov znebila, ako bi jo opozicija podpirala. To se pravi z drugimi besedami: „Vi hrvatski opozicijskeci se nočete vdati na milost in nemilost stranki, ki je sedaj na krmilu t. j. nam; vi nočete z vsemi silami podpirati našega liberalizma, zato vas bomo s pomočjo Srbov gnjetli in strli.“ Slično se je izjavil isti predstojnik nekoč v hrvatskem saboru, da bo kakor kovač brez usmiljenja koval trdo železo (to se pravi učitelje in duhovnike v šoli, ki nočejo plesati po njegovem taktu), dokler ne uniči opozicijske klike, naj tudi kamur koli ognjene iskre lice opalijo. Z učitelji je žali Bog že skoraj popolnoma izvršil svoj kovaški posel, toda z duhovniki gre malo počasi.

Glej! Tako postopa sedanja vlada v osebi sedanjega naučnega predstojnika z onimi duhovniki v

šoli, ki kažejo stalen in čvrst značaj, ki so še dosti pogumni, da branijo prava in slobodo cerkve. Tako kruto in nasilno še ni noben predstojnik postopal proti cerkvi in mislimo, da kaj takega se tudi drugje čisto ne najde. Ti pojavi dokazujejo očitno, da gre pri nas država skrivaj in javno tja, kako bi od šole odgnala vse, kar ni po njenem načrtu, po katerem misli cerkveni vpliv iz šole popolnoma iztisniti in biti v šoli jedina „omnium potens“.

Toda to še niso vse žrtve: Utegnila bi še katera pasti na polju duhovniškega dela v šoli: zakaj predstojniku se zdi, da še ni vse ultramontanske klike mladih duhovnikov razgal: Utegnila bi še kaka iskra švigniti iz njegove kovačnice, če se mu ne razbije mej tem nakovalo in če mu preje ne pade kladivo iz rok.

IV. Ako bi pa kedo mislil, da je današnja vlada v osebi tega naučnega predstojnika, izvajajoč državno vsemogočnost, s tem zadovoljna, da si popolnoma podvrže ne samo tistih stvari in oseb v cerkvi in šoli, do katerih ima vsaj na oko tako zvano pravo, ta bi se grozno motil. Naš gospod illustrissimus gré še dalje, on stega svojo roko tudi na take osebe in ustanove v šolstvu, do kakoršnih

5 45 m M. M. P. P.

vila premenila v tem smislu, da je sklepčnih tudi 5 navzočih vodstvenih članov. Načelnik obljubi, da bode vodstvo pri prihodnji skupščini nasvetovalo potrebno in primerno.

Načelnik Zupan nasvetuje, da on kot načelnik, drugomestnik g. Svetec in novoizvoljeni član vodstva g. dr. J. Svetina potom okrajnega glavarstva izrazijo presvetlemu cesarju najponižnejšo udanost in lojalnost v imenu skupščine. Nasvet se vsprejme z burnim odobravanjem. Konečno načelnik izreka prisrčno zahvalo cerkvenemu predstojništvu, mestnemu županu in odboru, rodoljubnemu prebivalstvu, zastopnikom podružnic in vsem, ki so sodelovali pri tem lepem narodnem prazniku in okoli 1/2. uri zaključili redno veliko skupščino.

(Konec sledi.)

Črne bukve kmečkega stanu.

9. Zvezne države v severni Ameriki.

c) Rane ameriških farmovcev in njihov propad.

(Dalja.)

Povedali smo torej že, da orjaška posestva, ki so jih tu in tam skupili bogatini, škodljivo vplivajo. Zemlja se po njihovem gospodarstvu izsesava, ker se je lastnikom ne zdi nič škoda, da jim le nosi obilo dobička. Žalostno pa je, da je to gospodarstvo celó potrebno; manjšim posestnikom pripravlja tako rekoč pot, brez katerega bi se ne mogli vzdržavati. Špekulacijska, kapitalistična društva in veliki živinorejci res skupljajo velikanske prostore za-se in jih potem prodajajo po 5 do 10 dolarjev aker, dasi vlada daje slobodno zemljo po 1 dol. 25 centov, res izrabljajo zemljo, toda vendar poskrbijo tudi za ceste, s svojim vplivom pripravijo železnice in poštne postaje v svoje kraje, poskrbijo za vodnjake in vodovode. Tega bi posamen farmovec ne zmoget. Vzemnost mej farmovci je pa tudi pod ničlo; od nje se ne more pričakovati zboljšanja v tem oziru. Če bi se bili farmovci že od začetka organizovali v skupne gospodarske namene, bi jih kapitalisti ne mogli sedaj družega za drugim požirati. Zato je farmovec odvisen od njih, ker se noče ali ne more zvezati s svojimi tovariši. Farmovska zveza, ki je mnogo prekesno nastala in o kateri izpregovorimo kesneje, ne zmaguje svojega namena.

Da pa nekoliko umevamo, kakšna zemljišča imajo omenjena špekulacijska društva, naj navedemo po The Bankers Magazin z leta 1885 zapisnik 29 tujih družb, ki so imele 20,647.000 akrov = 8,266.800 ha v svoji lasti. Hudo je to, a kakor smo omenjali, potrebno. V nekaterih vzhodnih državah obdelujejo zemljo bolj intenzivno; s tem imajo tudi več troškov. Tisti farmovci iz teh krajev, ki niso prav blizu železnic, ne morejo prodajati uspešno svojih pridelkov, ker železnice iz zapadnih držav vozijo z mnogo manjšimi troški v njihove kraje, nego sami z vozovi do železničnih postaj. Celó mleko, maslo, sir, sadje in zelenjavo jim pošilja zapad na njihove trge in tako občutljivo tekmuje z njimi. Iz tega se razvidi, kako je potrebno, da se preje vredé vsa prometna sredstva, predno prične mali in srednji farmovec svoje delo. In taci sredstev mu nobeden drugi ne napravi, nego kapitalist, ki v velikem izsesava zemljo.

tudi sam pravi, da nima nobene pravice, on steza svojo kovaško roko tudi na naše šolsko glasilo „Hrvatski učitelj“, ki je pred malone 20 leti bil ustanovljen od duhovnikov, da brani vero in cerkev proti navalom novodobne proticerkvene pedagogike, ki je tudi pri nas porodila za naše šolstvo zlovestno leto 1876, ko je Mažuraničeva éra tudi nas osrečila z brezverskim šolskim zakonom.

Naš neumorni ilustrissimo je spravi nedavno tudi to jedino naše neodvisno katoliško pedagogičsko glasilo (vsaj tako bi moralo biti) pod svojo kapo. In kako je to naredil? Njegovega lastnika je postavil za ravnatelja deželnega učiteljskega v Zagrebu, to se pravi, zrezal mu je roke in si ga prisvojil; sedaj sodi, da je s tem tudi ravnateljevo lastništvo postalo njegovo in tako seveda tudi listovo uredništvo. Ker mu ni bil po volji novi urednik, ki ga je listov lastnik postavil začetkom tega leta, prisilil je lastnika, da naj urednika stante pede odslovi, češ da ta urednik „nosi buno med učitelje“. Ako tega tako ne naredi, bodo listu zaprta vrata v vse naše šole. In lastnik je, žalibog, popustil vsled te sile in je odslovil jednomesečnega urednika.

(Dalje sledi.)

Tak kapitalist gleda samo na to, da mu v zemlji naloženi denar mnogo nosi. Ko čuti, da bi imel izgubo, se skuša brž iznebiti svojega posestva. Jasno je, da izsesano posestvo more popraviti le tak poljedelec, ki obdeluje v malem in se briga za zemljo. Špekulant ne bo kupil za špekulantom zemljišča, ker je že prvi vse izrabil, kar se je dalo. Zato imajo v Ameriki izsesavajoča velika posestva le postransk pomen in dasi sedaj res mnogo škodujejo, vendar so po sedanjih razmerah nekako potrebna in, kar je najvažneje, niso stalna, marveč samo prehodna, samo sredstvo, ki je rabi kapitalist v dosego večjega dobička. Za intenzivno obdelovanje velikega posestva to seveda ne velja.

Kapitalizem ali bolje kapitalisti vladajo zvezne države. Odtod je umevno, da se zakoni bolj ozirajo na veliki obrt in na trgovino, nego na poljedelca. Dasi ima ta v marsičem ondu več varstva, nego pri nas v Evropi, vendar je primeroma on zadnji mej državnimi otroci, ki je največkrat tepen in najmanjkrat pobožan. Kmet je povsod zadnji; taka je tudi v Ameriki.

Davki sicer v zveznih državah niso tako ogromni, kot pri nas, toda tisto, kar velja o našem kmetu gledé na davke, velja tudi o ameriškem. Kar ima, ne more prikriti. Njegovo posestvo je natančno premerjeno, pridelki do mrvice preštet; torej: plačaj in hodi! Veliki obrt, trgovci, kapitalisti se mu lahko smejejo, ker plačujejo državi, kar hočejo in, kar se jim ljubi, prikrijejo. Kapitalist ljubi pač tudi najpreje — samega sebe.

Po celi Ameriki in blezu po celem svetu vleče hudi veter dobičkaželjnosti; vsak gleda, kako bi najpreje obogatel. V zveznih državah, ki imajo tako bogato zemljo, tako razvit obrt toliko dragih kovin in vsled tega tako ugodno mesto na svetovnem trgu, je ta veter še mnogo močnejši, nego drugod.

Pri nas je kmetič navezan na svoje zemljišče s celim srcem. Že od davna so njegovi dedje obdelovali to, kar sedaj on obdeluje, vtiskavali vanje svojega uma in svojih telesnih močij pečat, in ljubili svojo domačijo.

Posestvo je takorekoč združeno s krvjo, spojeno s celo gospodarjevo osebnostjo. Amerikanec ne pozna teh čuvstev. Prišel je, ker mu je tako kazalo, in ko mu več ne kaže, odhaja brez žalosti in brez solza. Dobitkaželjnost mu narekava pot. Ker se ravno v obrtih in v trgovini kažejo prijaznejše razmere špekulacijskim namenom, zato ni čuda, če farmovci često prodajajo svoja posestva in se potem lotijo ložjega, častnejšega in uspešnejšega dela. Ta pojav, ki se pri nas kaže v pomanjkanju poslov in kmečkih delavcev, je kapitalizmov posledica. Na Novem Angleškem, v New Yorku, v Pensilvaniji in sploh v severno vzhodnih državah, se tako izgublja iz celih okrajev ljudje v mesta. L. 1876 se je uradno izračunalo, da je v 5 letih narastlo prebivalstvo v New-Yorku za 340.092 oseb, da se je pa v tem času v 6 severnih grofijah število poljedelcev znatno zmanjšalo. Odbor za delavsko statistiko v Massachusettsu piše že za leto 1871 tako-le:*)

»Zakaj pač nočejo naši na farmah rojeni in vzgojeni ljudje na noben način tam ostati in zakaj si iščejo družega posla v mestu? — — — Zato, ker ni poljedelstvo gledé na družabne razmere tiste veljave, kakor trgovsko, obrtno in tudi rokodelsko delo. Časih so bili farmovci jednaki s trgovci.

Četudi niso imeli tolikega in brž na kup zgrabljenega premoženja, kakor udje drugih stanov, so jih imeli vendar povsod za premožne ljudi, ki so se z vsakim lahko merili gledé na pošteno, dobro ime. Mlada dekleta so brez izpodtike jemale farmovske sinove in si izbrale farmo za bivališče celega življenja. Sedaj je pa farmovec gledé na družabno stališče še pod malim trgovcem. Njegov poklic se sodi, da je težak in malo zaželen; zato pa ne more nikedar dobiti primerne družice svojemu težavnemu in osamljenemu življenju v mestih, marveč samo mej dekletu, ki žive v enakih razmerah kakor sam. Po mestih se prepuščajo težavna dela poslom in živi se samo razveseljevanju. Javno mnenje trdi, da je poljedelčev poklic nekaj nizkotnega; zato zapuščajo častilačni, gosposkim strastem vdani mladi ljudje farme, da si drugod preskrbe višjih stvari«.

*) Jannet o. c. str. 337.

To velja sedaj o vseh zveznih državah; celo dekleta v južnih državah, ki so brez dvojbe nravno najboljše, ne marajo več na farme. V mesta jih goni časov duh, uživati, — nravno propadat, — umirati!

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Naš finančni zakon za leto 1895 je dobil koncem pret. m. najvišje potrjenje. Skupni dohodki so proračunjeni na 644,518.696 gld., stroški na 644.481.087 gld., na papirju se tedaj kaže mali prebitok 37.609 gld. Da se je ohranilo ravnotežje v državnem gospodarstvu, morala se je povišati določila na pridobinski in dohodninski davek, znižala se je svota za poplačevanje državnih dolgov, nasproti pa se je izdalo papirne rente za 8,356.300 gld. Tako je tedaj premeteni bivši finančni minister Plener ohranil nekaj prebitka v proračunu, da je par tisočakov državnega dolga poplačal, zraven pa naredil za več milijonov — novega dolga. Njegova prednika Dunajevski in Steinbach sta zapustila polne državne blagajnice. Plener se je toliko časa ponašal z njimi, da jih je izpraznil, zraven pa je naredil novih dolgov in poprodal tudi več nepremičnega državnega premoženja. — Dolga ima naša država polovica nič manj nego 4400 milijonov gld. Od državnih dohodkov se mora vsako leto plačati skoraj 164 milijonov obresti za dolgove. Ta velikanska svota izgine v žepih židovskih kapitalistov, kateri večinoma bivajo v inozemstvu. Za državni zbor dajo davkoplačevalci 886.352 gld. na leto, itd. Direktni davki dajo na leto 112 milijonov, indirektni 302 milijona. Slednje morajo večinoma plačati revni državljani, ki si z rokami služijo vsakdanji kruh. — Tak je nasledek liberalnega gospodarstva!

Francoskim socialistom se sedaj nič kaj dobro ne godi. Prvi hudi udarec so dobili pri ožjih volitvah 28. m. m., ker so izbacili tri socialiste, Thivriera, Sonhela in Goujata iz generalnega sveta. Drugič so močno udarjeni s tem, ker ni izvoljen socialistični poslanec Jaurés razsojevalcem v prepiru steklarskih delavcev. Konečno jim pa jako preseda zločinstvo Decoux v Anihi. Socialisti skušajo sicer oprati to zločinstvo ter je imenujejo osebno maščevanje, kar se jim pa ne bode posrečilo. Decoux je sploh znan kot glavni kolovodja socialistično-rovarske stranke. Poleg tega zločinca je prišla policija na sled tudi trem njegovim pristašem, ki so sedaj že v varnem zavetju. S takim počenjanjem ne bodo socialistični kričači zboljšali stanja delavskega stanu.

Nova angleška zbornica se otvori prihodnji ponedeljek. Ker se je že vršila volitev predsednika, bodo torej v torek in sredo prisegali zbornični člani in v četrtek se prične posvetovanje. Poslanec Balfour je poslal vsem vladnim pristašem, konservativnim in liberalnim unijonistom okrožnico, v kateri izraža željo, da bi se zjedini te stranke in složno delovale v zbornici.

Zločinstva v Kini. Pred par dnevi je poročal brzjav, da so neznani zločinci v bližini mesta Ku Čenga napadli več kristijanov, rodov Angležev. To priliko je porabil angleški ministerski predsednik ter zahteval od kitajske vlade, naj prepreči vendar jednaka zločinstva. Kitajski cesar je ugodil Salisburyjevi zahtevi in izdal oklic, da se vsi, ki so se vdeležili napada v Ku-Čengu in Wha-sangu, s smrtjo kaznujejo. Dalje je odredil, da spremi vojakov oddelk angleškega konzula na mesto zločinstva in mu pomaga pri preiskavi. Nasprotno je angleška vlada zaukazala vsem poveljnikom angleškega brodivja, da strogo pazijo na izpolnitev njenih zahtev.

Socijalne stvari.

Dvanaest zavrtnic za 9 krajcarjev.

Pred nekaj dnevi se je vršila pri dunajskem sodišču jako zanimiva, toda nad vse žalostna obravnava. Neka židovska konfekcijska tvrdka je tožila ubogo šiviljo Hedviko Wundsam, češ, da ji je ta izneverila velikansko svoto — 60 krajcarjev. Zatoženka je pripoznala, da je v veliki zadregi bila prisiljena zastaviti nekaj blaga, katero ji je izročila gorjenja tvrdka za izdelovanje zavrtnic. Ker pri jako slabem zaslužku, devet krajcarjev od 12 zavrtnic, ni mogla nikakor preživeti sebe in dva bolnika, moža in otroka, jej ni kazalo družega, kakor da je storila ta korak z namenom, da takoj reši blago, ko jej bodo dopuščale razmere. Sodnik jo je glede na to, da je odkrito priznala svoj prestop, in glede na

prežalostne razmere, v katerih se je uboga šivilja v onem trenutku nahajala, oprostil vsake kazni. To pa še ni bilo vse. Koncem obravnave ji je podaril sodnik 200 gld. s sledečimi besedami: „Splošna dobrotljivost, za katero se vam je v prvi vrsti zahvaliti ginljivim poročilom o vaši zatožbi, vam je naklonila to svoto, o kateri niti sanjali niste. Skazujte se za to hvaležno s tem, da boste vedno hodili po poti pravice in poštenja.“ Poleg te svote je dobila uboga šivilja še več drugih podpor. — Ta obravnava nam zopet dokazuje nečuvstvo surovosti židovskih kapitalistov. Nikakor ne moremo dovolj grajati brezsrčnega postopanja te židovske tvrde, ki najprej do zadnje kaplje izrablja moči uboge šivilje za borih 9 kr., potem pa jo še radi neznanega, v največji sili storjenega prestopka objavi policiji in sodnji. Taka brezsrčnost je le lastna židovskim kapitalistom, katerih jedin smoter je, da zgrabljajo in love velikanske dobičke in se ne zmenijo za svojega delavca, ako prav ga vidijo pred seboj lakote umirati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. avgusta.

(Osrednji volilni odbor katoliško narodne stranke.) Glede na izzivanja in napade liberalne „narodne“ stranke, ki v svojem glasilu „Slov. Narod“ naravnost pozivlje razdivjano tolpo svojih somišljenikov, naj brusijo nože za vratove katoliško-narodnih mož, — spoznala je katoliško-narodna stranka, da je nemogoče misliti na složno sodelovanje obeh slovenskih strank in sklenila, da pri bodočih deželni volitvah postopa vseskozi samostalno. V to svrhu konstituiral se je „osrednji volilni odbor katoliško-narodne stranke“ definitivno in izvolil svojim predsednikom državnega in deželnega poslanca g. kanonika Karola Kluna, podpredsednikom deželnega poslanca g. Srečko Stegnarja in tajnikom odvetnika g. dr. Ivana Susteršiča. To blagoizvolijo naši somišljeniki sprejeti na vednost. Vesti, ki prihajajo iz vse dežele, vzbujajo nado, da bode samostalna akcija katoliško-narodne stranke imela povoljni uspeh, — kajti kar trumoma obrača ljudstvo hrbet lažnjivemu liberalstvu. Da se osigura zaželjeni uspeh, treba je le složnega in odločnega sodelovanja vseh katoliško-narodnih mož, katerim se bodejo izvestno pridružili sploh vsi tisti, ki so si ohranili zdravo sodbo.

(Pogreb gosp. Josipa Riharja.) c. kr. vladnega tajnika je bil včeraj v Mekinah jako lep. Vdeležili so se ga: deželni predsednik gosp. baron Hein s svojim tajnikom baronom Rechbach, dalje gg.: c. kr. vladna svetnika Merk in pl. Rüling, c. kr. okrajna glavarja Gril in Friedrich s svojimi uradniki, c. kr. okrajni komisar Lapajne z deputacijo iz Črnomlja itd. Ginjive nagrobnice je pelo kamniško pevsko društvo „Lira“. Pokopal ga je in slovesno črno mašo imel njegov prijatelj prečast. gospod stolni kanonik dr. Elbert, kateremu so stregli gg. duhovniki iz Kamnika in okolice. Vse je kazalo, kako visoko so spoštovali spretnega in pridnega, prerano umrlega uradnika. R. I. P.

(Cerkvica sv. Kristofa) na tukašnjem pokopališču je popolnem popravljena in prihodnjo nedeljo, na praznik sv. Kristofa, bode ob 9. uri slovesna služba božja in popoldne ob 5. uri pete litanijske z blagoslovom.

(Iz tira je skočil) pri včerajšnjem popoldanskem vlaku na kolodvoru v Jaršah — jeden vagon. — Druge nezgode ni bilo, nego da so potovalci na polzevi kamniški železnici imeli še dolgo zamudo. Skoraj bi bili obupali, da bodo to popoldne srečno v Ljubljano dospeli, ker se je pri Jezici bilo zopet bati, da „lukamatija“ ne bo premagal ondodni majhni brežiček.

(Toča in naliv.) V ponedeljek dne 5. avgusta jutraj je bil v Črnem Vrhu hud naliv. Zasul je nekaterim posestnikom travnike s peskom. Popoldne tistega dne je padala tudi toča ter poškodovala po nekaterih krajih prav občutljivo žitno polje; zlasti se poznajo nasledki toče pri ajdi.

(Iz Kroke) 8. avgusta: Dne 31. julija t. l. so imeli gg. učitelji in učiteljice radovljiškega okraja pri nas redko slavnost. Odkrili so v tukašno šolsko poslopje vzdani lepi spomenik svojega pokojnega tovariša nadučitelja Marko Kovšce. Precej po

opravljeni sv. maši obiskali so gomilo pokojnika ter zapeli tam žalostinko „Blagor mu“. Potem so se podali na lepo okrašen šolski dvor, kjer je bil pripravljen govorniški oder. Tukaj gosp. prof. Fran Levec v lepi besedi opisuje požrtvovalnost in delavnost pokojnega nadučitelja. — Nato zbrali so se gg. učitelji in učiteljice v šolski sobi k okrajni učiteljski konferenci, katero je vodil g. nadzornik A. Zumer. Gospod nadzornik, spodbujajoč zbrane gg. učitelje in učiteljice k delovanju v njihovem delokrogu, opominja jih še, naj bi povsod v lepi sporazumnosti živeli in delovali z duhovnimi pastirji. Le delovanje v edinosti zamore pravi sad roditi. Po dovršeni konferenci so imeli skupni obed na okrašenem vrtu gostilničarja gosp. Jos. Jalena. Krasne slovenske pesmi in lepi nagovori so kratkočasili zbrane goste. Tej slavnosti je sledila za naše verno ljudstvo še lepša. Naš rojak č. g. Josip Solar je prvič opravil daritev sv. maše v nedeljo 4. avgusta. Slavnostni govornik je bil vlč. g. Janez Ažman, župnik v Gorjah. Razlagal je vzvišenost duhovskega stanu in zavračal zaničevanje duhovnikov od brezvercev.

(Požar.) Hrenovica 8. avg. Se se nismo odahnili od strahu, katerega nam je napravila strela, ki je v ponedeljek na vse zgodaj vpepelila I. Šantelja posestvo v Goričah, že Vam moram o enaki nesreči poročati. V torek 6. avgusta okolu poludne treščilo je na Malih Brdih pri Turk-u v gospodarska poslopja, kjer, hvala Bogu, ni velike škode napravilo. A davi po 1. uri treščilo je pred Jamo v grajščinske hleve, kateri so pogoreli, kakor tudi hlev Janeza Sever, ubilo je eno junico knezovega logarja in tako znatno škodo napravilo. Neizogibni načelnik postojnske požarne brambe pripeljal se je tudi na pogorišče, a ne z brizgalno, ali sploh pomagat, njegove pomoči brenoviški občani niso vredni, prišel je le svojo radovednost nasititi. Tedaj je zopet pokazal, kako mu je požarna bramba ne za pomoč potrebnemu, ampak da se pri kakih vajah z njo skazuje. Nasproti pa so drugi, posebno Landolci delali in z božjo pomočjo obvarovali, da nesreča ni postala še večja.

(Iz celovške škofije.) C. gospod Matej Grm, kateremu se je zdravje zopet zboljšalo, nameščen je za provizorja v Štebnu pod Juno. — Razpisani ste do 18. septembra župniji Hörzendorf in St. Peter pri Reichenfelsu.

(Silno jih srbi), celovške mestne prave namreč, in njih oprode, da bi se znala „posloveniti“ celovška gimnazija, ker se ne smejo več sprejemati dijaki iz Zgor. Koroškega v onem številu kakor deslej. Posebno hoče odb. Haderer pokazati svoje junaštvo in v jednomer interpeluje, kaj se je ukrenilo v tej in v celjski zadevi. Dež. šol. svet jim je že pohlevno odgovoril, da pri znani odredbi ni imel nobenega drugega namena, kakor bolj napolniti sedaj precej prazno beljaško gimnazijo! Ali naj se s tem ukazom zadovolji, ali ne, o tem se bode posvetoval na dolgo pravni odsek. Bode-li sedaj vendar enkrat pomirila se — Bosna, — kdo ve!?

(Koroške novice.) Svojega otroka je umorila neka neomožena ženska v Grebinju; takoj po rojstvu mu je prerezala odvodnico na vratu. Nečloveško mater so zaprli. — Na mnogih krajih so nastali precejšnji požari. — Novo počakalnico državne železnice so otvorili v Annenheimu ob osojniškem jezeru. — Hujskanja proti poslancu Peitlerju ni ne konca ne kraja. Na najostudnejši način pisarijo liberalno-nacionalni listi zoper njega, ker je glasoval za Celje.

(Iz Marijinih toplic na Češkem) se poroča: Dne 1. avgusta vršila se je tu lepa slavnost v korist po potresu prizadetim ljubljanskim stauovnikom. Nastopila je prvokrat kot virtuoziinja na gosli princezinja Pavlina Metternichova, hči kneza Pavla Metternicha. Igrala je pesem od Vilj. Bacha in Nedvedovo „Slovanská ukolébavka“ (pesen pri zibeli); žela je naukušeno pohvalo. Na glasovirju jo je spremljal poznati češki umetelnik Alfred Grünfeld.

(Gradba novega gimnazijskega poslopja) se je vsled katastrofe zopet zavlekla; vendar se bode zidanje pričelo za rana spomladi. Zadeva je nujna, kajti v starem poslopiju se vrše le za silo poprave.

(V deželno bolnišnico) se je v preteklem mesecu sprejelo 460 bolnikov. Ozdravili so v tej dobi 204, zdravje se je zboljšalo 131, neozdravljenih se je odpustilo 55, umrlo jih je 20.

(Potres.) Sinoči ob 9. uri so nekateri čutili slab sunek.

(Na včerajšnji mesečni živinski semenj) so prignali 443 konj in volov, 259 krav in 75 telet. Prodajalo se je dobro. Bavarski, tirolski in ogrski kupci so zlasti vole in krave dobro plačevali.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani) od 28. julija do 3. avgusta t. l. Novorojenih bilo je 13, mrtvorojen 1. Umrlo jih je 21, mej njimi za vratico (davico) 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 8, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 5; mej njimi bilo je tujcev 4, iz prejšnjih tednov 1, iz zavodov 6. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 2, za škarkarico 1, za tifuzom 2 in za vratico 7.

(Policijska kronika.) Mestna policija je aretovala od 8. do 9. t. m. 9 oseb: 2 zaradi tatvine, 4 zaradi beračenja in 3 zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru. — Zaradi tatvine sta bila prijeta natakarica Alojzija Tomazin, ker je svojemu gospodarju Avgustu Weixlu ukrala več reči v vrednosti 47 gld., ter čevljar Franc Kucler.

(Žrebanje italijanskih srečk rudečega križa.) Glavni dobiček v znesku 15.000 lir dobi vrsta 1013, štev. 11; po 2000 lir dobita vrsti 7456 in 10.181, oziroma štev. 9 in 26.

Društva.

(Pri občnem zboru St. Jakobsko-Trnovske moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) dne 4. avgusta 1895. l. so bili izvoljeni sledeči gospodje: Prvomestnik gosp. dr. Fran Papež; zapisnikar gosp. Jožef Pichler; blagajnik gosp. Ivan Vrhovnik. Namestniki gospodje: Andrej Zumer, Jernej Bahovec, Karol Lahajner in Mavrilij Šarabon. Zastopniki k veliki skupščini, gospodje: dr. Fran Papež, Andrej Zumer in Mavrilij Šarabon. Pregledovalca računov gospoda Lavoslav Belar in Dragotin Žagar.

(Občni zbor šentpeterske moške podružnice sv. Cirila in Metoda) vršil se je v ponedeljek zvečer ob 8. uri v Jernejevi gostilni na šentpeterskem predmestju. Udeležba je bila dobra in obravnava jako živahna. Presrečnemu pozdravu načelnika, prečastitega gosp. župnika M. Malenška, sledili sta poročili gg. blagajnika in tajnika. Podružnica šteje sedaj 4 pokrovitelje, 24 ustanovnikov in 57 letnikov. Umrlo je pa 7 članov, katerim je občni zbor sočutje izrekel s tem, da so navzoči na poziv g. načelnika s sedežev vstali. Pri volitvi so bili jednoglasno izvoljeni: prečast. gosp. župnik Malenšek predsednikom, preč. g. kapelan M. Bulovec blagajnikom, živinodravnik Julij Dev tajnikom in namestniki: gg. Rohrman, Mulaček, Bonač. Velike skupščine v Kranju se bodo udeležili: prečastiti g. župnik Malenšek, gospoda I. Turk in Rohrman. Opomniti je še treba, da je občni zbor dosedanjemu blagajniku, prečastitemu gosp. A. Koblarju, kateri je prevzel mesto denarničarja glavne družbe sv. Cirila in Metoda, za njegovo večletno marljivo delovanje za podružnico, izrekel hvalo ter ob enem izrazil željo, da bi imenovani gosp. vikar še vedno deloval za našo podružnico, kot dosihmal. Konečno se je tudi sklenilo, da priredi podružnica v prid družbe sv. Cirila in Metoda sedanjim razmeram primerno veselico.

(Veselica v St. Vidu na Dol.) katero priredi tamošnje kmetijsko bralno društvo v nedeljo dne 11. avg., ima sledeči vzpored: 1. Pozdrav gostov, 2. ? : Čemu sem Slovenka, mešan zbor. 3. G. Ipavec: Savska, kvartet. 4. Kovač: Rožici, meš. zbor. 5. Slavnostni govor. 6. Lisinsky: Gdje stanak moj? kvartet. 7. Hubad: Narodne pesmi, meš. zbor. 8. Gerbic: Še enkrat, kvartet. 9. Nedved: Nazaj v planinski raj! meš. zbor. — Za vspehom sledi prosta zabava s telovadbo na drogu in popevanjem moškega zbora. Godbo oskrbuje kvintet. Za red skrbi dom. požarna bramba. — Na postajici pričakujejo obilo naznanjene goste okinčani vozovi. — Ob nedoločnem vremenu vrši se veselica istotam, ob izključno neugodnem pa se radi vnanjih gostov preloži za teden dnij na 18. dan avg. t. l. — Početak veselice je ob 4. uri popoldne po dohodu ljubljanskega vlaka in naznanjeni vzpored skonča uprav pred odhodom vlaka povračujočega se v Ljubljano. — Za tujce, ki bi hoteli prenočiti, pripravljene so postelje. Za vsako drugo ugodnost skrbel je v obli meri odbor. — Na svidenje torej dne 11. avg. v dolenskem St. Vidu!

(Vabilo k veselici,) katero priredi bralno društvo v Spodnji Idriji v korist nakupa ga-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

silnega orodja v nedeljo, dne 11. avgusta t. l. na posestvu g. župana Jan. Kenda. — Vspored: 1. H. Volarič: „Pogovor z domom“, mešani zbor. 2. A. Hribar: „Najlepši biser“, deklamacija. 3. P. H. Sattner: „Na planine“, mešani zbor z bariton-solo. 4. A. Funtek: „Na božji poti“, deklamacija. 5. H. Volarič: „Pri zibelci“, mešani zbor. 6. A. Funtek: „Z doma“, deklamacija. 7. A. Nedved: „Vijolični vonj“, mešani zbor. 8. P. H. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. 9. „Indijski siroti“, igrokaz v treh dejanjih, spisal F. S. Finžgar. 10. Srečkanje. — Med posameznimi točkami svira c. kr. idrijska rudniška godba. — Začetek ob 4. uri popoldne. — Vstopnina 20 kr. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za St. Steben in okolico) v Ziljski dolini bo imela v nedeljo dne 11. avgusta t. l., ob pol 4. uri v gostilni „pri Kajšlerju“ v St. Pavlu svoj letni občni zbor s sledečim vsopredom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Razni govori. 3. Petje. 4. Volitev odbora. 5. Vpisovanje udov in pobiranje letnih doneskov. 6. Prosta zabava.

(Slov. bralno društvo v Kranju.) Tamburaši slovenskega bralnega društva napravijo v nedeljo dne 11. avgusta t. l. v Lujzinem kopališču na Bledu velik koncert. Čisti donesek določen je za napravo novega pota v Radovni. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Prevstopnice dobijo se v Lujzevišču in pri fotografu gospodu B. Lergetporerju na Bledu. Numerovani sedeži 1 gld., nenumеровani 50 kr., stojišča 30 kr. — Začetek ob 8. uri zvečer. Programi pri večerni blagajni.

Telegrami.

Dunaj, 9. avgusta. Cesar je podelil vodji pravosodnega ministerstva, sekcijskemu načelniku Krallu veliki križ Franc-Jozefovega reda.

Dunaj, 9. avgusta. „Wiener Zeitung“ objavlja potrjen civilno pravni red z izvršitvenim predpisom.

Budimpešta, 8. avgusta. „Pesti Naplo“ poroča: Sklicatelji narodnega shoda so sklenili, da bodo v slučaju, ako se jim shod v Budimpešti prepove, z vsemi odposlaniki odpotovali v Bruselj in tam zahtevali dovoljenja za mejnarodni shod ter objavili svoje težnje. S tem menijo ogreniti položaj Ogerske in olajšati svoje stališče.

Petrograd, 8. avgusta. Abesinski odposlanci so odpotovali včeraj zvečer iz Petro-

grada. Mestni glavar, vodja azijskega odseka in več drugih imenitnih oseb je spremilo odposlanike do kolodvora.

Roveredo, 8. avgusta. General Baratieri je dospel popoldne iz Ale. Na kolodvoru so ga pozdravili županov namestnik in nekateri prijatelji.

Monakovo, 8. avgusta. Kakor poročajo „M. Neueste Nachrichten“, je vpepelil požar v nekem kraju blizu mesta Würzburg dvajset poslopij.

Amsterdam, 8. avgusta. Večina demantnih brusivcev je danes pričela delo, ker so delodajalci ugodili njihovim zahtevam. V nekaterih tovarnah se štrajk nadaljuje.

Mont-Luzon, 8. avgusta. Socijalistični poslanec Thivriér je danes opoldne nana-gloma umrl.

Življenjska zavarovalna družba „The Gresham“ v Londonu. 46. letno poročilo za leto 1894, katero je bilo predloženo rednemu običnemu zboru dne 17. aprila 1895, je prišlo na svitlo. Temu poročilu povzamemo nekatere bistvene točke. Tekom 1894. leta izdala je družba 9233 polic za skupno glavniico kron 78.736.000.—. V prošlem letu bilo je dohodkov odračunši znesek za povratna zavarovanja kron 20.184.478.55, izmed teh kron 3.231.406.04 premij prvega zavarovanega leta. Bilanca kaže obrestni konto v znesku kron 5.185.194.58, katera svota, prišteta premijskim dohodkom, je zvišala družbino imovino na kron 25.319.66.13. Tekom leta 1894 družbi v izplačilo došle življenjske police znašale so kron 10.045.965.94, katero svoto je družba dotičnikom brez ugovora izplačala. Troški za opremlja in mešana zavarovanja, za katera je zavarovalni rok 1894. leta pošel, znašali so kron 2.006.340.83. Za odkup polic izdala je družba prošle leto kron 1.331.648.02. Zavarovalna in rentna matica zvišala se je za kron 6.974.567.50. Vkupna aktiva družbe znašala so koncem 1894. leta kron 138.416.475.63, katera so bila naložena: kron 738.543.02 v vrednostnih papirjih angleške in irske banke, kron 395.581.25 v vrednostih kolonijalne vlade, kron 25.897.993.23 v vrednostih tujih držav, kron 6.203.650.94 v železn. akcijah, prioritetah in garancijah, kron 56.068.964.48 v železničnih in raznih dolžnih listinah, kron 18.287.406.14 v stavbah, mej temi poslopja na Dunaju in v Budimpešti, kron 6.590.663.75 v hipotekah, in v raznih vrednostih kron 24.233.672.82.

Umrli so:

8. avgusta. Viktor Ojster, sprevodnika sin, 8 mesecev, Marije Terezije cesta 10, črvesni katar.

V bolnišnici:

6. avgusta. Marjeta Čelik, rudarjeva vdova, 63 let, pleuro-pneumonia.

V hiralnici:

8. avgusta. Jera Jelovčan, gostija, 57 let, vsled raka.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
8.	9. zvečer	734.8	12.8	sl. jvzh.	skoro jasno	
9.	7. zjutraj	736.8	10.5	sl. sever	megla	90
	2. popol.	736.1	22.4	sl. vrvzh.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 13.7°, za 5.7° pod normalom.

Zahvala

483 1—1

Za vse izraze sočutja o priliki smrti našega nepozabnega sina, oziroma brata in soproga, gospoda

Josipa Rihar-ja,

o. kr. vladnega tajnika in voditelja okrajnega glavarstva v Črnomlju,

izrekamo najsrčnejšo zahvalo; imenoma visokorodnemu gospodu deželnemu predsedniku in obilnoštevilnim c. kr. uradnikom, ki so se kljub deževnemu vremenu udeležili pogreba, potem prečast. gospodom kanonikom J. Oblaku in dr. Seb. Elbertu, visokočast. duhovščini, rodbini Prašnikarjevi, deputaciji mestnega zastopa črnomaljskega, pevskemu društvu „Lira“ za nagrobnico.

Tako srčno, nepričakovano občno sožalje nas tolaži ob britki izgubi. Povrni Bog vsem!

Rodbina Riharjeva.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali

cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 40

Ubaldu pl. Trnkóczyju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

V najem se dá

hiša

na Brezjah pri Mariji Pomagaj,

v kateri je obče znana gostilna „pri Janežku“, pod ugodnimi pogoji. 482 3—1

Več pové ondi lastnica Jera Gabrielčič.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1894 kron 138.416.475.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1894 25.319.668.—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka družstva (1848) 304.342.593.—
Mej letom 1894 je društvo izdalo 9233 polic z glavniico 78.736.000.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

469 (12—1)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Dunajska borza.

Dne 9. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	95	—	—
Avstrijska zlata renta 4%	123	20	—	—
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	10	—	—
Ogerska zlata renta 4%	123	05	—	—
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99	85	—	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1067	—	—	—
Kreditne delnice, 160 gld.	398	50	—	—
London vista	121	60	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	40	—	—
20 mark	11	87	—	—
20 frankov (napoleonidor)	9	63	—	—
Italijanski bankovci	45	65	—	—
C. kr. cekini	5	72	—	—

Dne 8. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157	25	—	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	50	—	—
4% zadolžnice Rudolfove želez., po 200 kron	100	—	—	—
Tisine srečke 4%, 100 gld.	145	75	—	—
Dunavske vravnave srečke 5%	130	50	—	—
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	50	—	—
Posojilo goriskega mesta	112	—	—	—
4% kransko deželno posojilo	99	25	—	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	90	—	—
Prioritetne obveznice državne železnice	225	—	—	—
„ „ južne železnice 3%	170	25	—	—
„ „ južne železnice 5%	132	—	—	—
„ „ dolenskih železnic 4%	99	50	—	—

Kreditne srečke, 100 gld.	200	gld.	75	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145	—	—	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50	—	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50	—	—
Salmove srečke, 40 gld.	70	—	—	—
St. Genois srečke, 40 gld.	72	50	—	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—	—	—
Ljubljanske srečke	23	—	—	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	167	—	—	—
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3510	—	—	—
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	555	—	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109	25	—	—
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	77	50	—	—
Montanska družba avstr. plan.	93	—	—	—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168	50	—	—
Papirnih rubljev 100	129	87	—	—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosogo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnici.